

Τιμώντας τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, ο Αιγεύς και το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου, σας προσκαλούν στη διάλεξη:

«Στου τάφου απάνω το θυρί, στο γείσο του γρανίτη, μες στο λιθένιο τρίγωνο βγαίνει μικρή βαλανιδιά». Το άγνωστο και συναρπαστικό χρονικό της έρευνας στον Θησαυρό του Ατρέα, πριν και μετά την Ελληνική Επανάσταση

Ομιλητές: Νεκτάριος Καραδήμας (Πανεπιστήμιο Κρήτης) και Κωνσταντίνος Πασχαλίδης (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο)

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί διαδικτυακά στις 11 Μαΐου στις 7 το απόγευμα στον εξής σύνδεσμο: <https://bit.ly/3dnsaiE>

Κατά τα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης και μολονότι είχαν περάσει περίπου τρεις χιλιετίες από την ανέγερσή του, ο Θησαυρός του Ατρέα παρέμενε ακέραιος και εντυπωσιακός, προκαλώντας στους επισκέπτες του απεριόριστο δέος και θαυμασμό. Η παρούσα διάλεξη φιλοδοξεί να ξεδιπλώσει την συναρπαστική και εν πολλοίς άγνωστη ιστορία της πρώιμης έρευνας στο διάσημο μνημείο, που ήταν γνωστό και ως Τάφος του Αγαμέμνονα και συνυφασμένο για αιώνες με παραδόσεις, μύθους και μεγάλες προσδοκίες.

Η διάλεξη αρθρώνεται σε δύο μέρη. Στο πρώτο μέρος ο Νεκτάριος Καραδήμας αφηγείται την ιστορία του Θησαυρού του Ατρέα από τον Πausανία μέχρι και την

περίοδο λίγο πριν από την ανασκαφή του Παναγιώτη Σταματάκη το 1878. Παρουσιάζονται οι πρώτοι περιηγητές και οι πρώτες σχεδιαστικές αποτυπώσεις του μνημείου κατά την προεπαναστατική περίοδο. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στις άγνωστες ανασκαφές του Λόρδου Έλγιν το 1802 και του Βελή πασά, γιου του Αλή πασά, το 1810, καθώς και στην σχεδόν μυθιστορηματική μοίρα των ευρημάτων που βρέθηκαν σε αυτές. Η αφήγηση ακολουθεί την τύχη του μνημείου στα δύσκολα χρόνια της Ελληνικής Επανάστασης, όταν ο Θησαυρός του Ατρέα αποτελούσε τόπο ανάπαυλας για ξένους φιλέλληνες κι εθελοντές του αγώνα, και φτάνει ως τα πρώτα χρόνια του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, όταν ο Θησαυρός συνέχιζε να παραμένει αγαπητός τόπος προσέλευσης.

Στο δεύτερο μέρος ο Κωνσταντίνος Πασχαλίδης παρουσιάζει την πρώτη συστηματική έρευνα στον Θησαυρό του Ατρέα από τον Παναγιώτη Σταματάκη τον χειμώνα του 1878, καθώς και τις έρευνες του διευθυντή της Βρετανικής Σχολής Alan Wace κατά τα έτη 1920-21 και 1939. Παρουσιάζεται για πρώτη φορά το χειρόγραφο ημερολόγιο του Έλληνα ανασκαφέα με τους πολύτιμους προβληματισμούς και το παράρτημα των σχεδιασμάτων και των σημειώσεών του, που φυλάσσονται στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Ξεδιπλώνεται το σύνολο των εκατοντάδων λίθινων θραυσμάτων από τον ανάγλυφο διάκοσμο της πρόσοψης του μνημείου, καθώς και τα κατάλοιπα των κτερισμάτων, που παρέμεναν για 130 χρόνια ως επί το πλείστον άγνωστα και ασφαλή στις αποθήκες του Μουσείου. Τέλος, επιχειρείται η εκ νέου εξέταση της χρονολόγησης, της χρήσης και του είδους των ταφών, της οριστικής σύλησης, της πιθανολογούμενης μετατροπής του μνημείου σε χώρο λατρείας, καθώς και της ανάδειξής του σε πόλο έλξης για αναρίθμητους περιηγητές της ύστερης αρχαιότητας.

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί στην ελληνική γλώσσα, ενώ το power point θα είναι με αγγλικούς υπότιτλους.